

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 16. Quid, & quotuplex sit opinio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

gravis damni incurriendi : hinc sententia probabili
tantum usendum non est in collatione baptismi, Or-
dinis Sacerdotalis aut Episcopalis. 2. Probabiliter
existimo Iudicem posse judicare juxta opinionem
etiam minus probabilem. 3. Generatim, dum proba-
bilitate sive intrinsecâ sive extrinsecâ quantumvis
renui, modè à probabilitatis finibus non exeat, e-
confisi aliquid agimus, semper prudenter agimus. In-
ter damnatas ab Alex. VIII. hæc est 3. Non licet sequi
opinionem vel inter probabiles probabilissimam.
Quis sensus sit harum propositionum & damnatio-
nis earundem, dicetur per decursum.

95 Q. 16. Quid et quotuplex sit opinio. R. §. 1.
Opinio in genere, prout complectitur etiam fidem
humanam, secundum S Bern. de confid. 1. §. c. 2.,
est quasi pro vero habere, quod falsum esse nescias
& c. 3. ait, est assensus verisimilis, id est, judicium
incertum nitens motivo fallibili, vel infallibili qui-
dem, attamen non cognito ut tali, sed cognito tan-
tum modo fallibili : S. Th. I. p. q. 79. a. 9. ad 4. &
2. 2. q. 1. a. 4. dicit esse actum intellectus, qui fertur
in unam partem contradictionis cum formidine
alterius: circa quem actum ejusque formidinem vi-
deri possunt multa acutè disputata apud Eliz. in
app. q. 6. & 7, item apud Terit. in Reg. q. 34. ubi
in multis arguit Elizaldum: sufficit hic scire, quod
formido illa non semper sit actualis sed quandoque
tantum radicalis: si autem fit actualis, vel est actus refle-
xus, quo cognoscimus nos per actum nostrum expo-
ni periculo errandi, vel est ipsummet judicium ex
suo modo tendendi propter motivum fallibile non
adhærens firmè objecto, sicuti è contrà firmitas sci-
entiæ est ipse actus scientificus ex suo modo tendendi
propter motivum infallibile firmiter adhærens ob-
jecto: illud autem motivum dicitur fallibile, quod

pe

per se cum objecto asserto connectitur, absolutè tam
men separari potest; quod si separari non possit,
erit infallibile.

§. II. Opinio alia est probabilis, alia improba-
bilis; alia speculativa, alia practica, de quibus in
qq. seq.

Q. 17. An aliqua opinio possit esse actus prudens.

96

R. Affirmative, nempe illa, quæ probabilis est,
sive, quæ nitor motivo gravi: è contra opiniones
improbabiles sunt imprudentes. Non omnem opini-
onem esse imprudentem, insinuatur ab Apost. ad
Rom. 14. v. 5. *Vnusquisque in suo sensu abundet,*
hoc enim non sit, nisi opinando: Similiter S. Petrus
Act. 2. Usus est argumento tantum probabili, di-
cens Apostolos non esse ebrios, eò quod esset priùs
hora diei tertia: Docet idem expressè S. Th. 1.2.q.57.
a. 4. ad 2. dicens prudentiam esse etiam in parte op-
inativa animæ. Denique actus tantum probabiles
sæpius in practicis & speculativis haberunt ac in
suis libris confignarunt SS. PP. omnes, S. Th.
aliique, uti patet legenti. Ratio autem positiva re-
sponsionis est, 1. Quia aliquod judicium distin-
ctum à fide divina est imperabile à prudentia, sed hoc
non est judicium scientificum, hoc enim non indiget
imperio, cùm ad illud necessitetur intellectus, ergo
est judicium probabile seu opinativum, ergo opinio
potest imperari à prudentia, & consequenter potest
esse actus prudens. 2. Prudentia dicitur filio, ut ho-
noret hunc hominem, de quo dubitare non audet,
quin sit suus pater, quamvis forte reipsa non sit:
item dicitur judicii, ut judicet hunc hominem esse no-
centem, quia quamvis forte sit innocens, tamen per
tres testes, qui deposuerunt de visu, probatus est
nocens &c. ergo. 3. Nemo dicet, quod judicium
nitens motivo gravi & plerumque vero sit impru-
dens,

97

98